

Luomumaidon arvoketjutyöryhmä

23.9. 2014 klo 11.00-14.00,
Ässäkeskus

Työryhmän kokoonpano

Nimi	Organisaatio	Paikalla 23.09.
Arja Peltomäki	Maatila	x
Heli Ahonen	Muumaa/Luomuliitto	X
Katarina Rehnström	Luomuliitto	
Kirsti Laukkanen	Hämeenlinnan osuusmeijeri	
Mauri Penttilä	MTK:n maitovaltuuskunnan pj	
Risto Koski	Hämeenlinnan osuusmeijeri	
Antti Oksa	SOK	x
Minna Elovainio	Arla Ingman	
Ulla-Maija Leskinen	Pro Agria	x
Terhi Latvala	MTT	x
Beata Meinander	Evira (asiantuntijajäsen)	x
Anu Arolaakso	EkoCentria	
Marja-Riitta Kottila	Pro Luomu	X

Katsaus markkina- ja tuotantotilanteeseen

Markkinatilanne:

- Antti Oksa SOK; Luomumaidon osuus maidon myynnistä n. 3,5 %.
Vaikka osuus on jo nyt melko hyvä, kasvu on edelleen mahdollista, erityisesti erikoismaitojen, esim. laktoositon luomumaito, myötä.
- Juustoissa ja välipaloissa luomulla pieni osuus -> tarvetta tuotteistamiseen.

Tuotantotilanne:

- Uusia luomusopimuksia on tehty.
- TNS Gallupin ennusteen mukaan luomumaidontuotanto voi kaksinkertaistua vuoteen 2020 mennessä. (kts seuraavat kalvot)

Onko viljelijöillä kiinnostusta siirtyä luomuun?

Anne Kallinen
10.6.2014

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

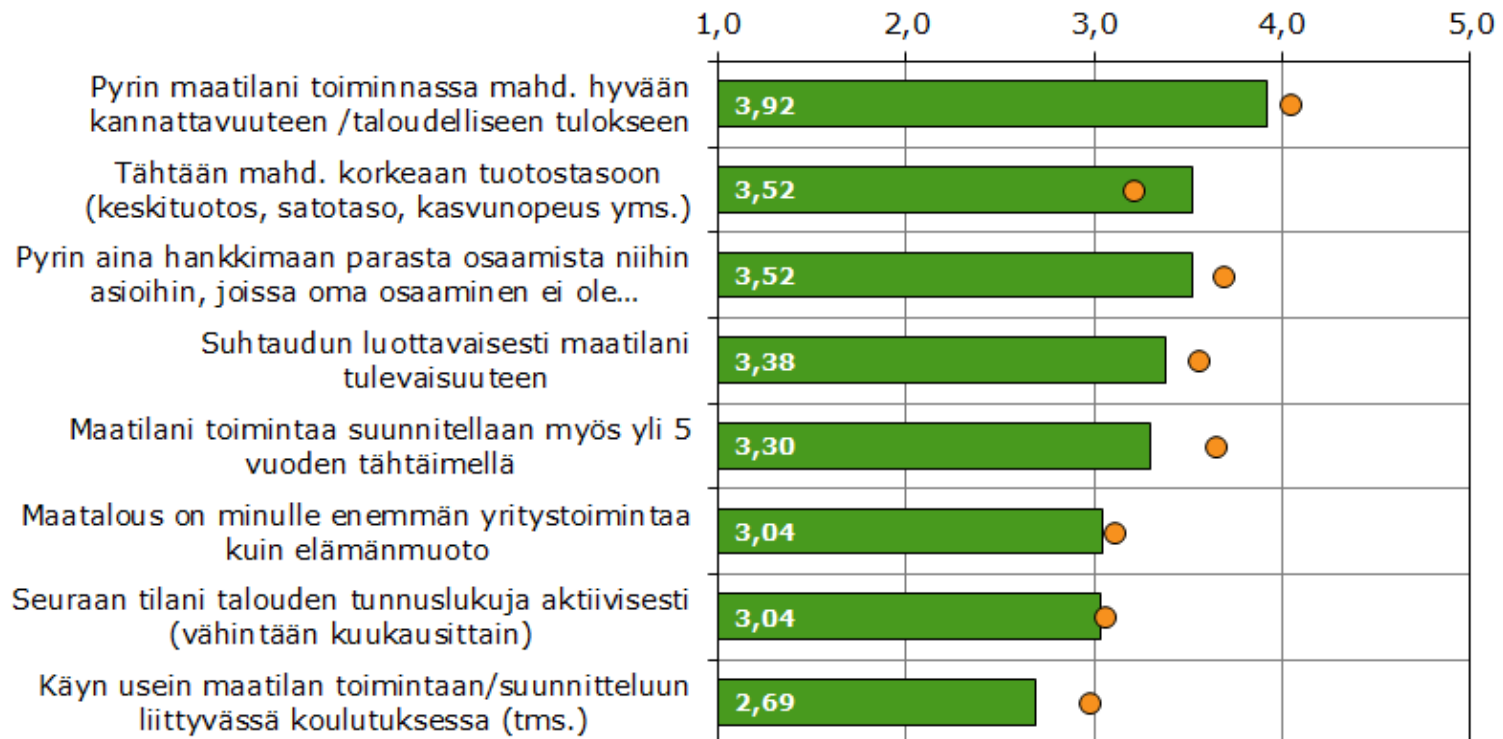
PRO LUOMU

Luomukotieläintilat suhtautuvat luottavaisesti tulevaisuuteen - suunnitellen, kehittään ja hyvään kannattavuuteen pyrkien

KOTIELÄINTILAT

■ Tavanomaiset tilat (n=3088)

● Luomutilat (n=296)

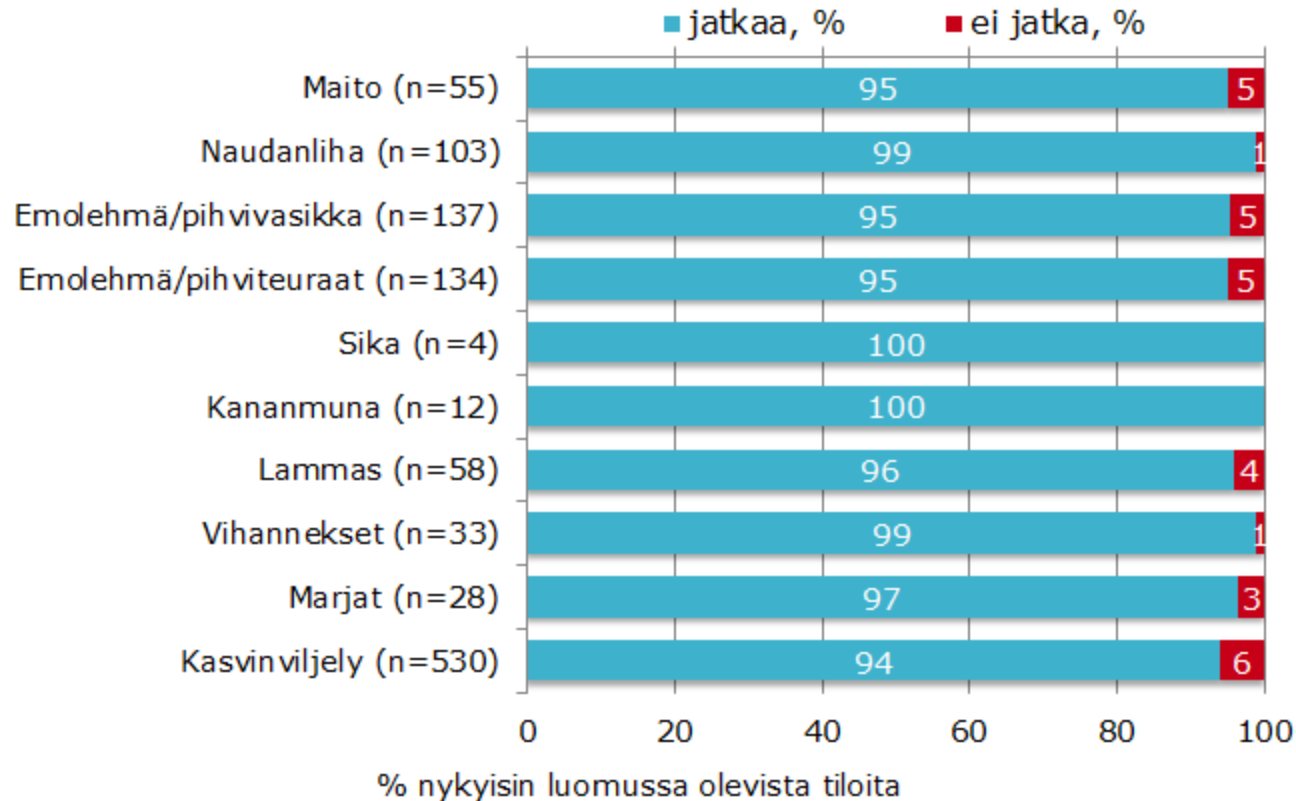

Keskiarvot vastauksista (vastausasteikko 1: Ei sovi lainkaan <--> 5 Sopii erittäin hyvin)

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

Luomussa pysytään niin kauan kuin tuotanto jatkuu

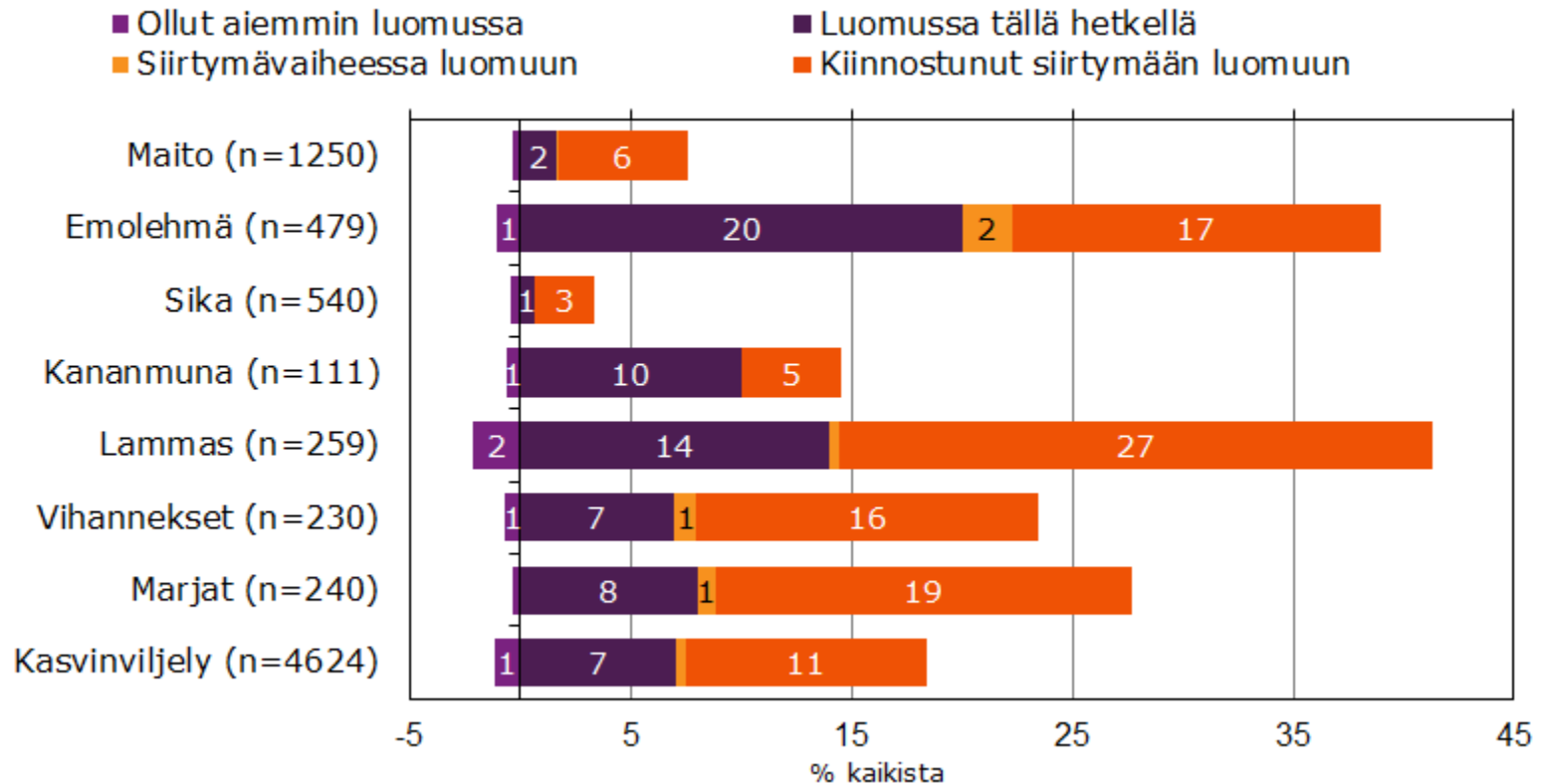
Luomutuotannossa jatkaminen

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

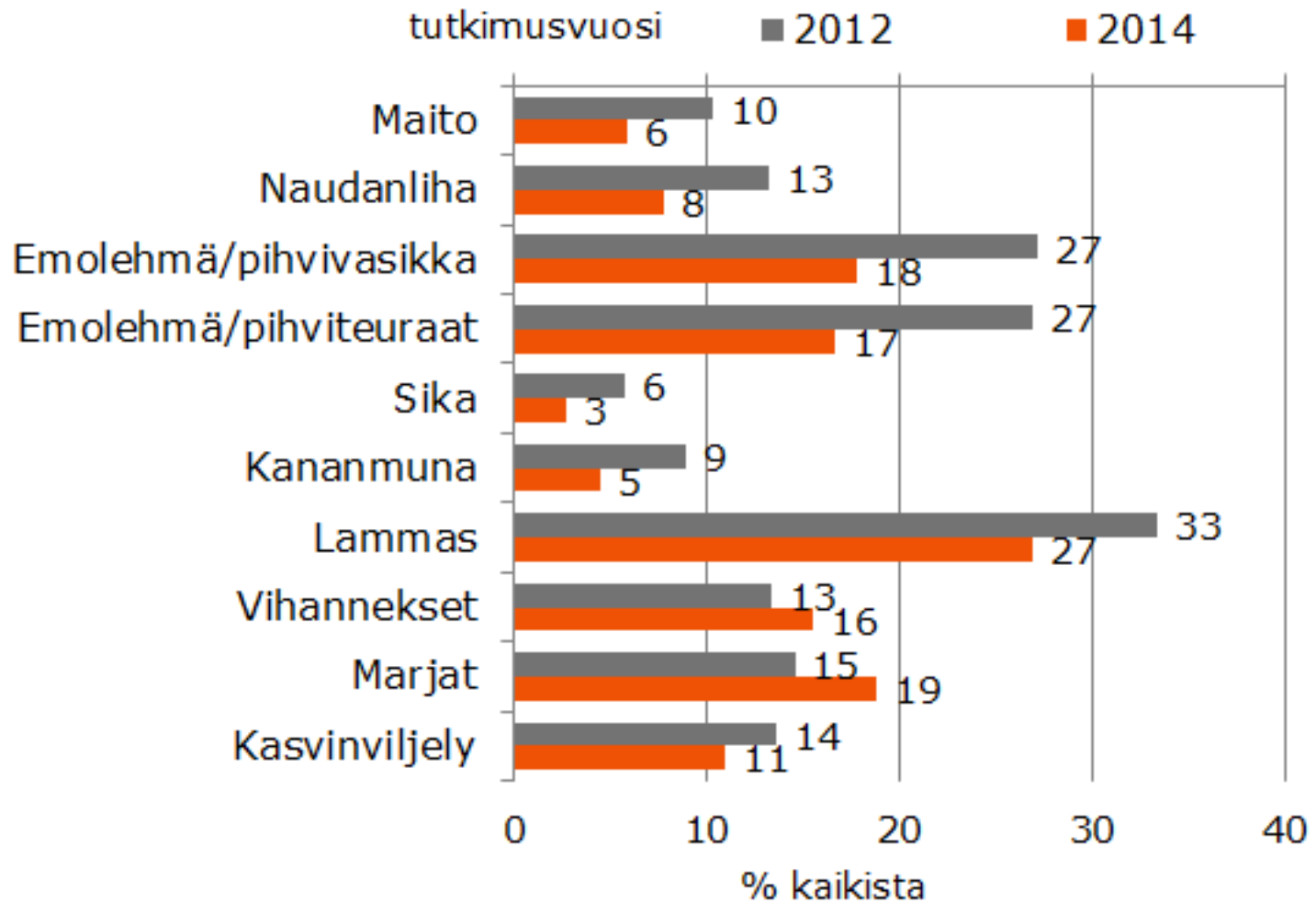
Luomu kiinnostaa eniten lammas- ja emolehmätiloja sekä avomaapuutarhatiloja

Luomutilat ja kiinnostus luomuun

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

Kiinnostus luomuun siirtymiseen laimentunut

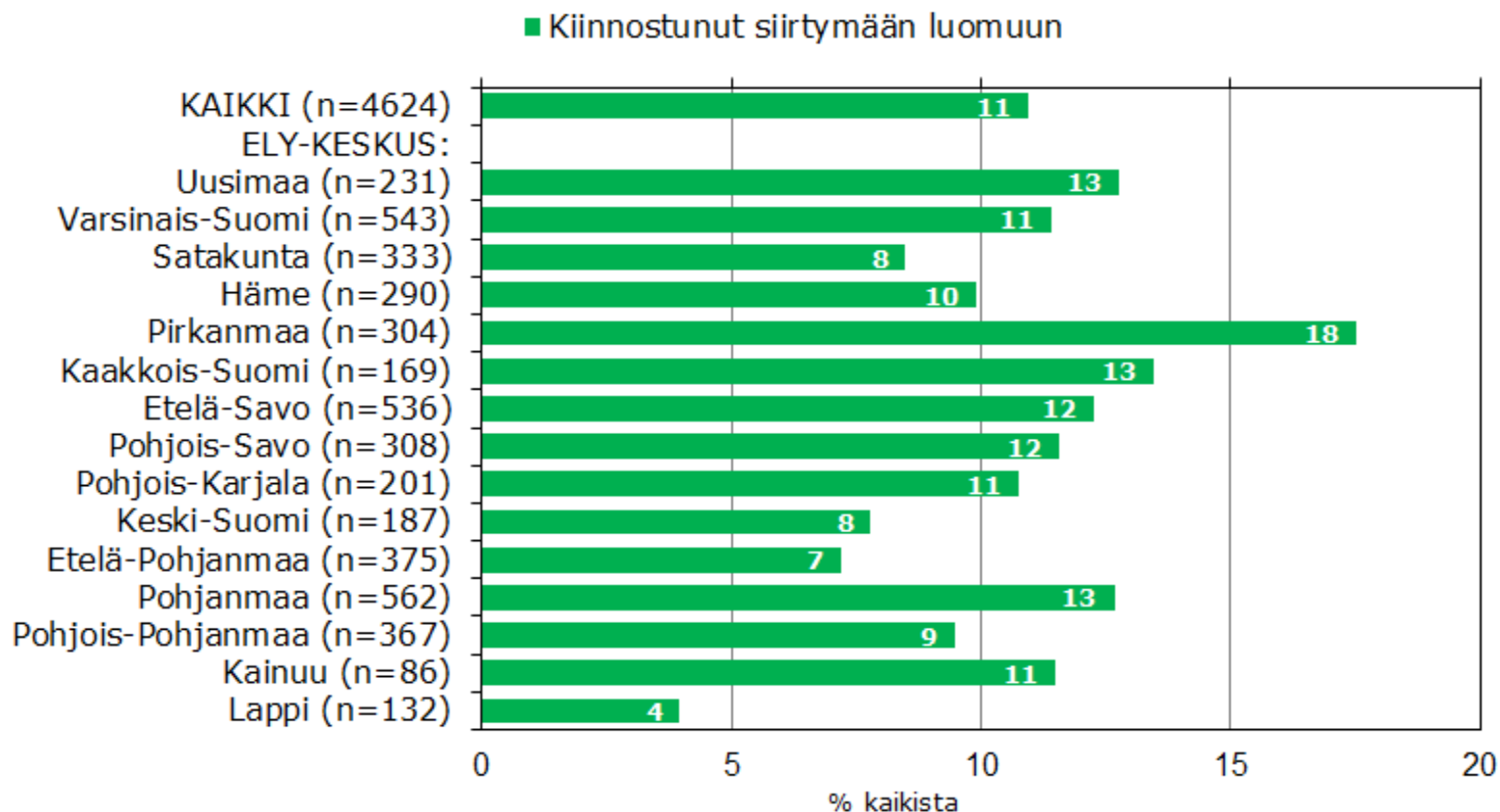

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

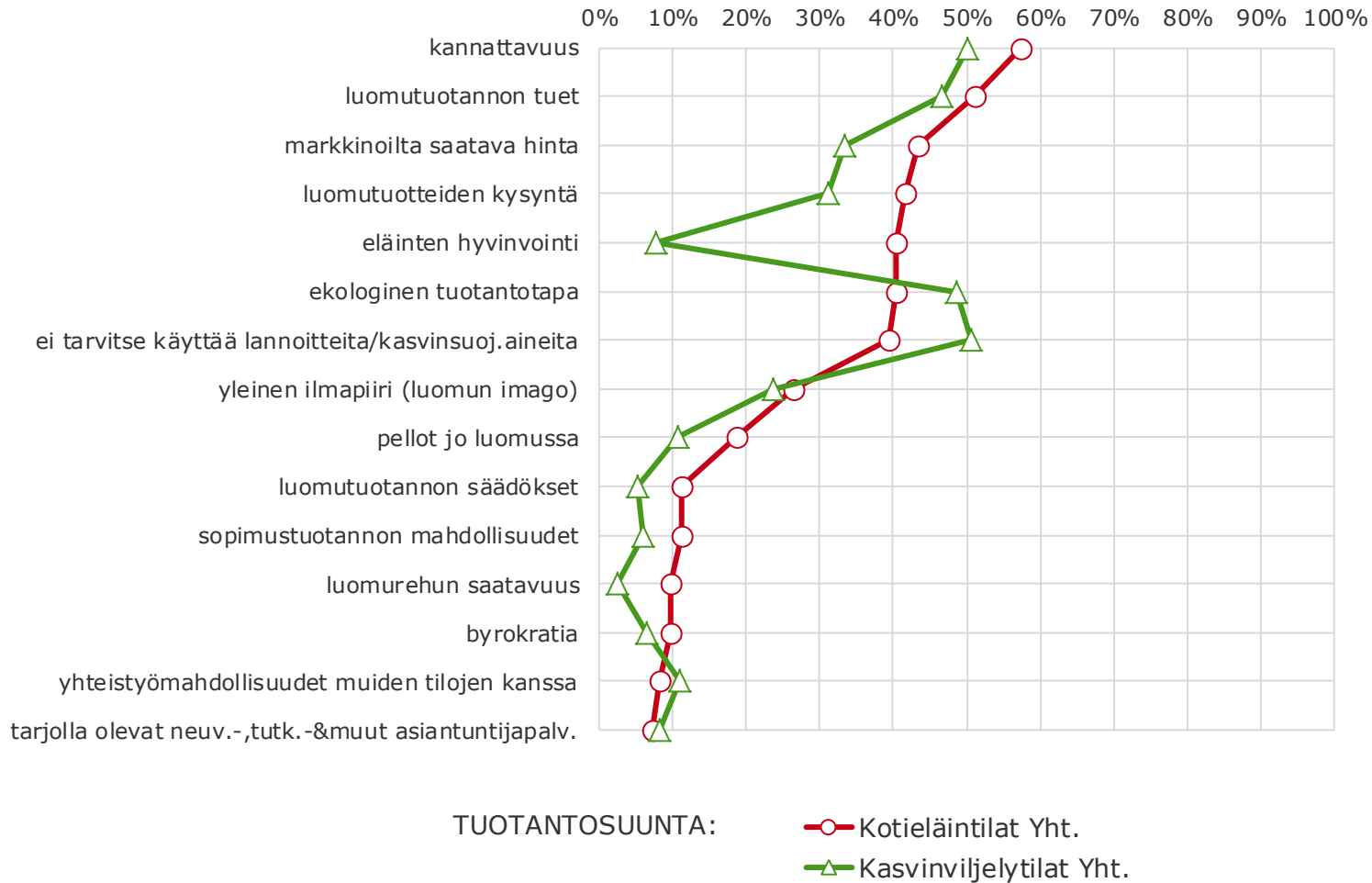
Luomusta kiinnostuneita eniten Pirkanmaalla, Uudellamaalla, Kaakkois-Suomessa ja Pohjanmaalla

Luomutilat ja kiinnostus luomuun: Kasvinviljely

Kuva hyvästä kannattavuudesta, tuista, kysynnästä ja ekologisuudesta vetoavat luomussa erityisesti

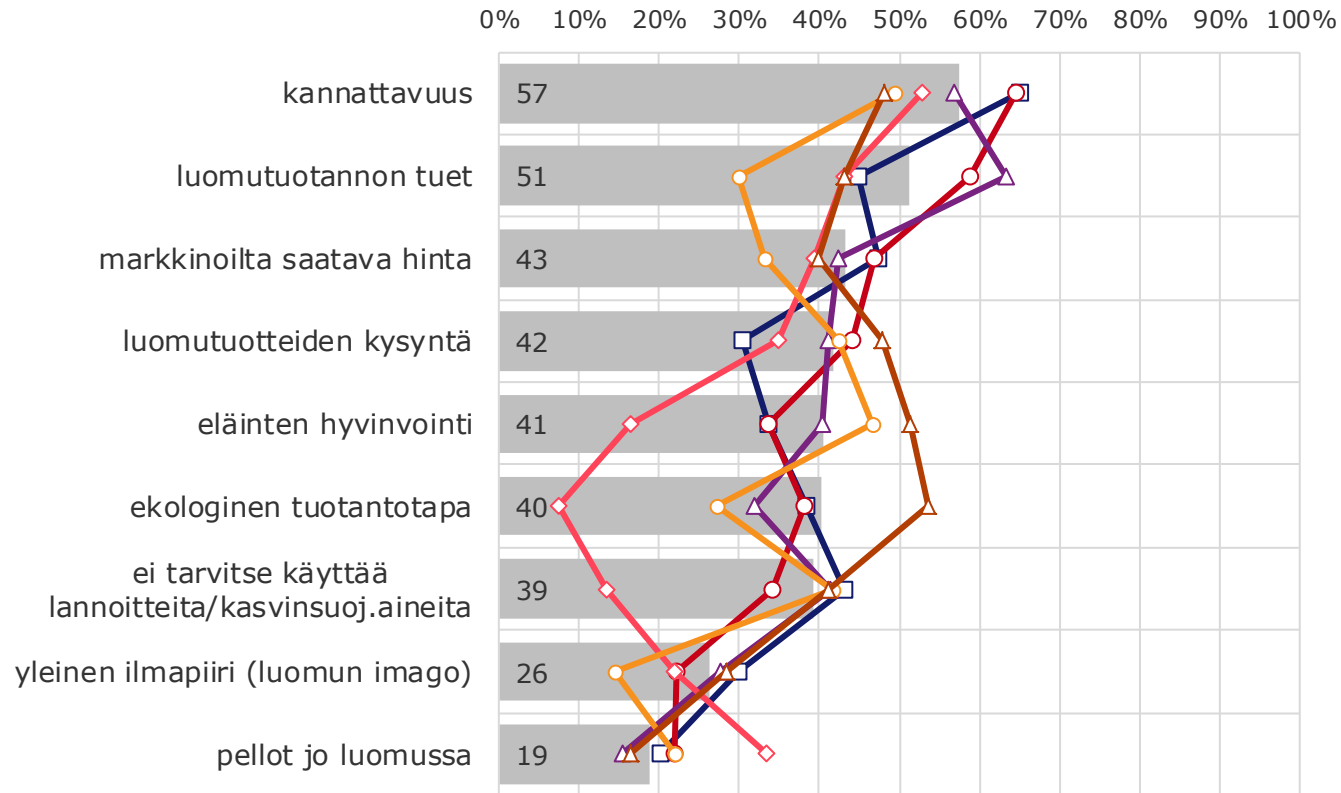
Mitkä tekijät vaikuttivat/vaikuttavat tilanne siirtymiseen luomutuotantoon?

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

Lammastiloja motivoi erityisesti ekologisuus, eläinten hyvinvointi ja tuotteiden kysyntä

Mitkä tekijät vaikuttivat/vaikuttavat tilanne siirtymiseen luomutuotantoon?

TUOTANTOSUUNTA:

■ Kotieläintilat Yht.

■ Maito (n=136)

○ Naudanliha (n=218)

△ Emolehmä/
pihvivas (n=230)

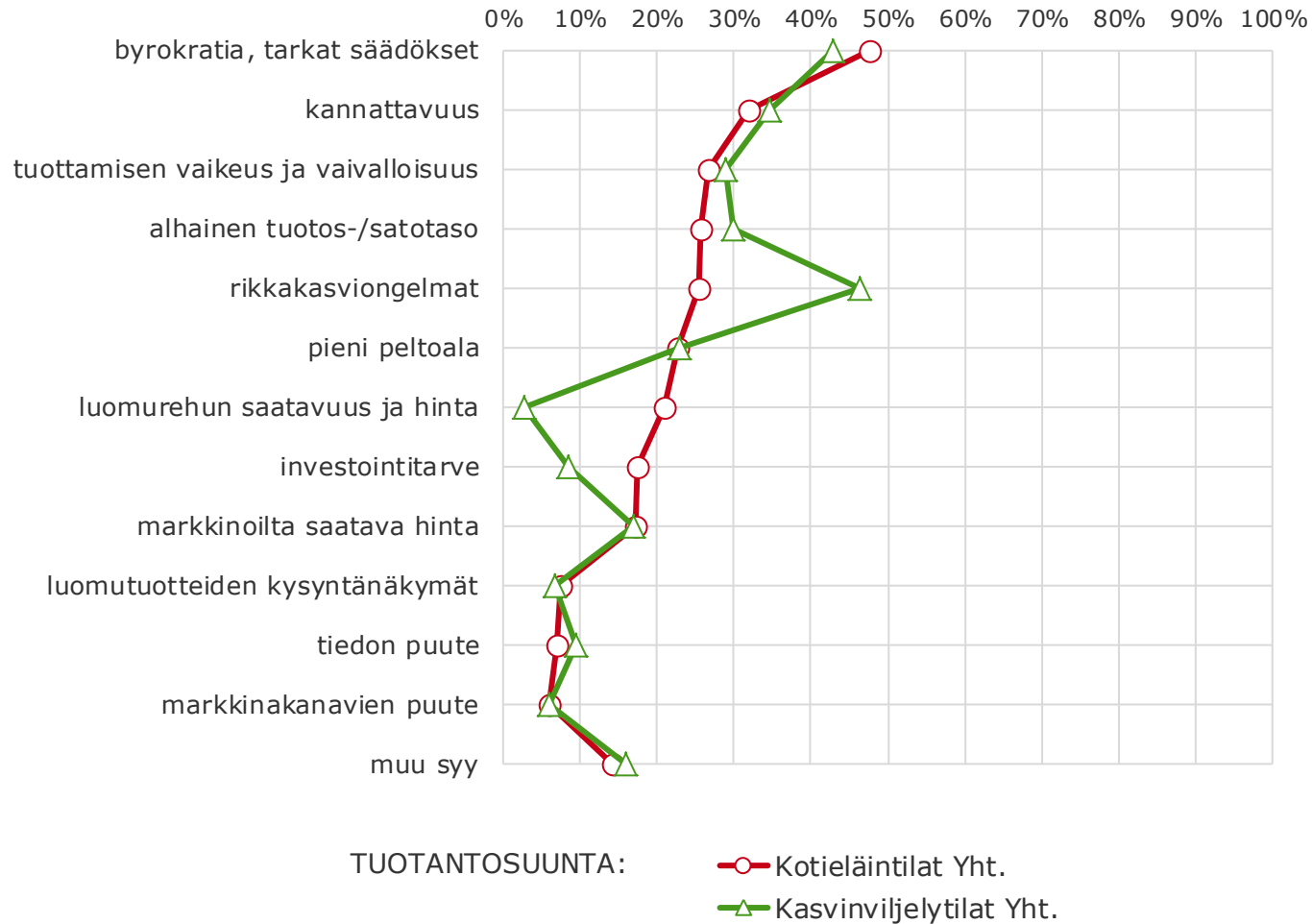
◇ Sika (n=20)

○ Kananmuna (n=21)

△ Lammas (n=141)

Byrokratia ja rikkakasviongelmat luomuun siirtymisen suurimmat esteet

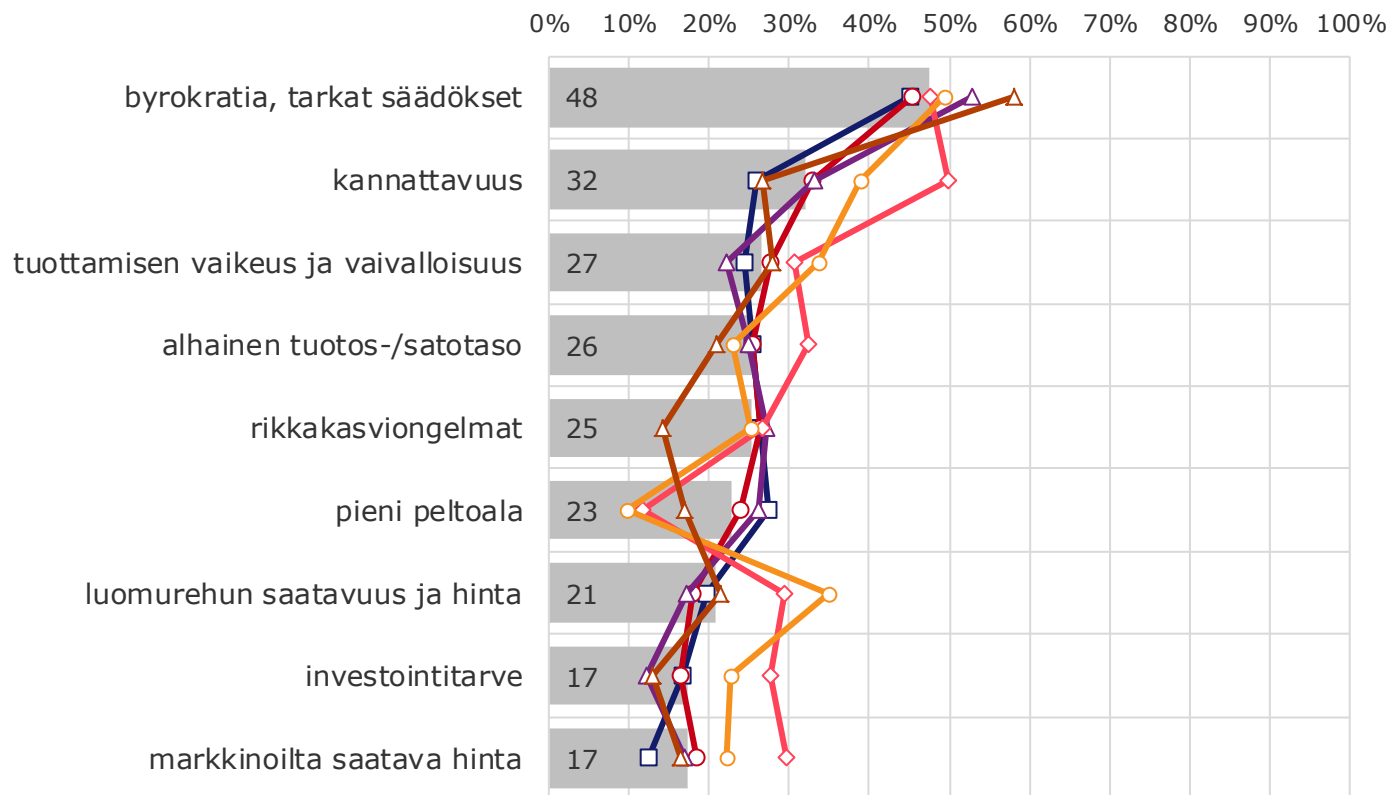
Miksi ette ole kiinnostunut siirtymään luomuun?

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

Sikatilat epäilevät eniten luomun kannattavuutta ja kanatilat luomurehun saatavuutta

Miksi ette ole kiinnostunut siirtymään luomuun?

TUOTANTOSUUNTA:

■ Kotieläintilat Yht.

■ Maito (n=1123)

○ Naudanliha (n=999)

△ Emolehmä/
pihivas (n=323)

◇ Sika (n=536)

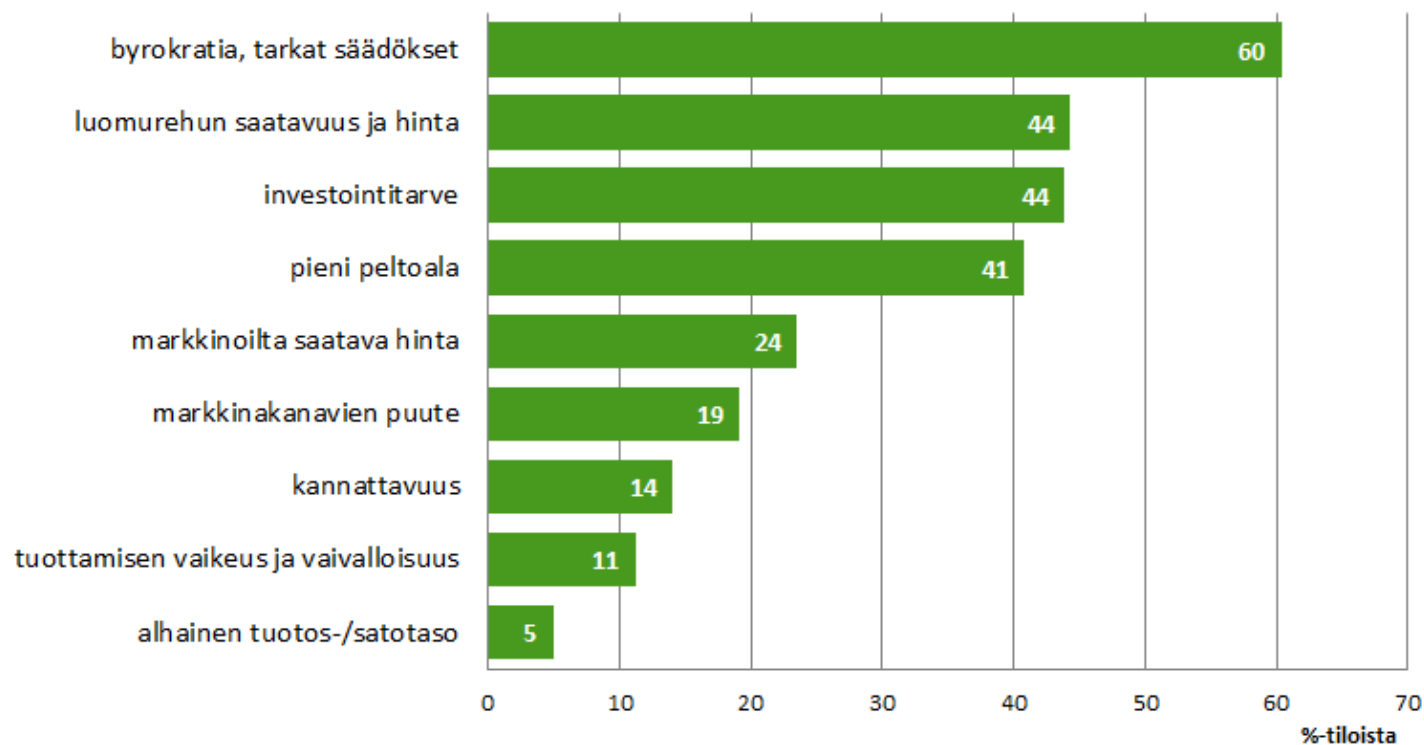
○ Kananmuna (n=112)

△ Lammas (n=159)

Myös luomurehu ja investointitarve pullonkaulana kotieläintilojen siirtymisessä luomukasvintuotannosta eläimiin

Jos ette ole kiinnostunut kotieläintuotannon siirtämisestä luomuun, niin mistä syystä ette ole?

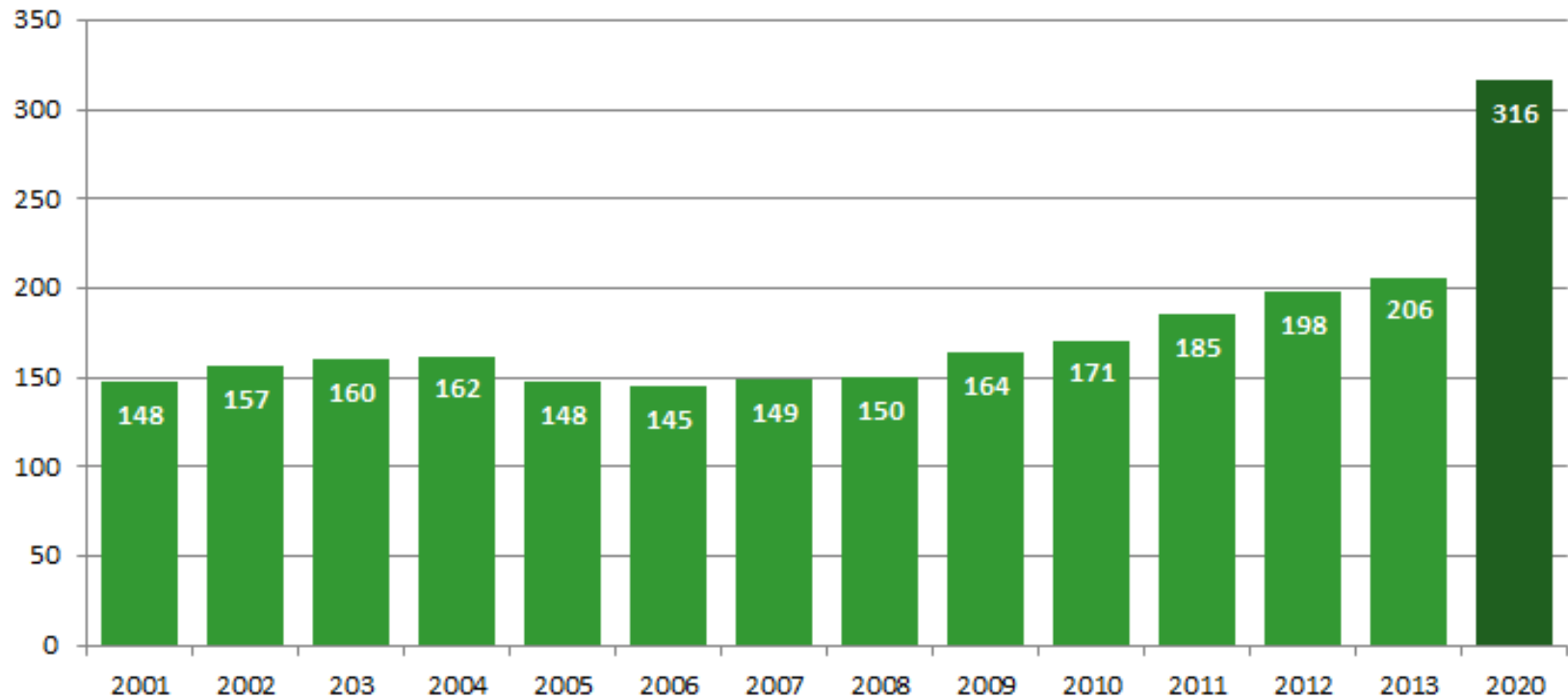
■ Kotieläintilat, joilla kasvintuotanto luomussa (n=51)

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

Luomualan osuus voi nousta 14 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä (2013: 9 %)

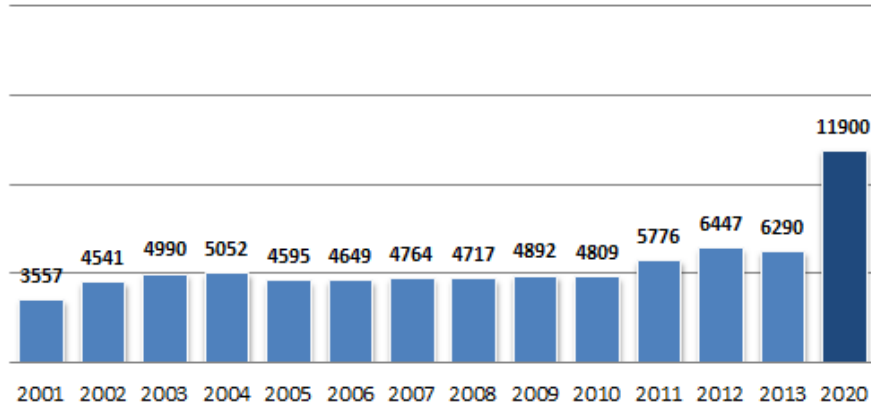
Luomuviljelty peltoala, 1000 ha

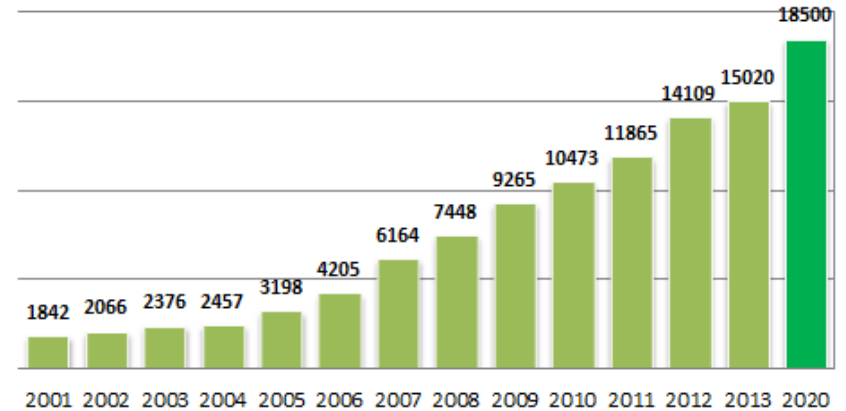
Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

Luomumaidontuotanto voi 2-kertaistua vuoteen 2020 mennessä Emolehmätuotanto saattaa kasvaa neljänneksen

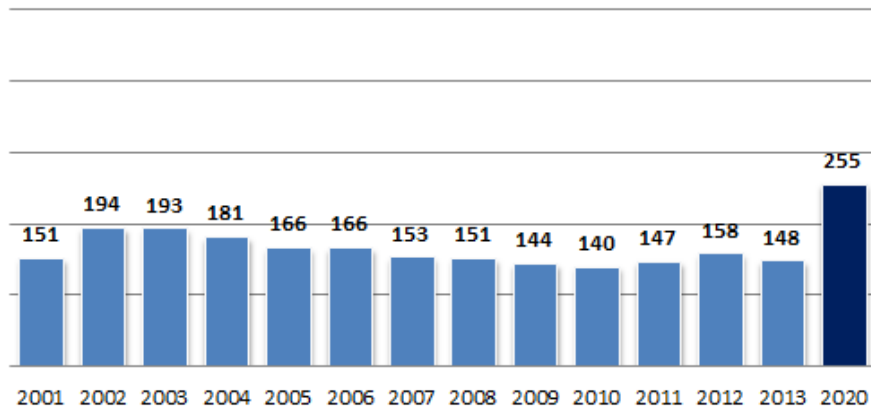
Lypsylehmiä

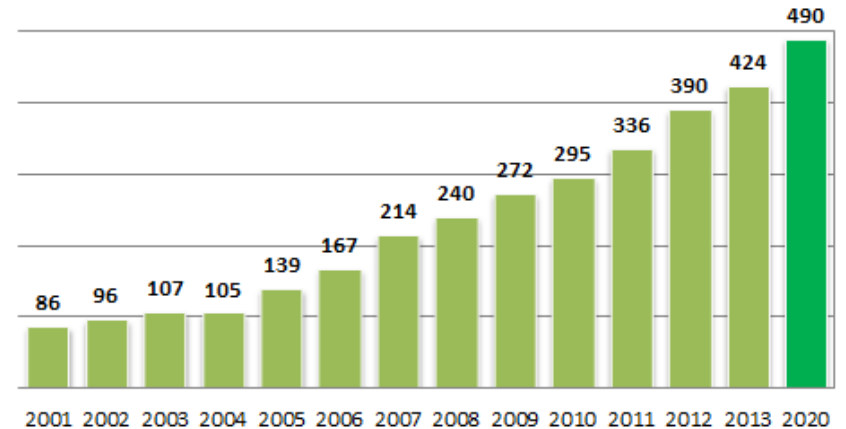
Emolehmiä

Lypsykarjatiloja

Emolehmätiloja

Suomen Gallup Elintarviketieto Oy - Luomutuotannon kehitysnäkymät 2020

Kansainvälisen Solid- hankkeen alustavia tuloksia

- Terhi Latvala, MTT kertoi Solid-hankkeen Suomessa pidetyistä työpajoista
- Työpajoissa oli hahmoteltu tavoitetiloja ja analysoitu keskeisiä pullonkauloja niiden saavuttamisen tiellä.
- Tulokset olivat vielä alustavia, joten niihin palataan myöhemmin.
- Solid = Sustainable organic and low input dairy
- Hankkeen kotisivu: <http://www.solidairy.eu/>

Ajankohtaista Eu:n luomulainsäädännön etenemistä

- Komission esitys saanut paljon vastustusta
- Näin suuren uudistuksen tarve on myös kyseenalaistettu
- Asiaa käsitellään EU:n prosessissa ja järjestöjen kautta.
- Luomualajaosto kokoontuu tiuhaan -> Italia haluaisi käsitellä asian omana puheenjohtajakautenaan.
- Parlamentti aloittanee käsittelyn lokakuussa

Komission esityksen mukaan luovutaan poikkeuksista - vähentää joustoa

Siirtymäaika poikkeuksille vuoteen 2021

- Tavanomaisen lisäysaineiston käyttö
- Tavanomaisten eläinten käyttö jalostukseen

Poistuvat poikkeusluvut

- Tavanomaisten siipikarjanuorikoiden käyttö
- Tavanomaisen valkuaisrehun käyttö (5 %)
- Rinnakkaistuotanto

Missä näkyy tämä yleinen periaate (11 luku 4 artikla g)

- g) tuotantoprosessin tarvittava mukauttaminen tämän asetuksen puitteissa ottamalla huomioon terveydellinen tilanne sekä alueelliset erot ekologisessa tasapainossa, ilmasto-oloissa ja paikallisissa olosuhteissa, kehitysvaiheet sekä erityiset kotieläintuotannon käytännöt.

Muita esityksiä

- Esityksessä komissiolle siirretään paljon päätäntävaltaa (delegoidut säädökset)
  - Esimerkiksi:
    - Kaikki tekniset vaatimukset
    - Soveltamisala
- Koko tilan siirtyminen luomuun
- Alhaisempi jäämäraja luomutuotteille
- Vähittäiskauppa valvontaan
- Tiukempia sääntöjä eläinten ruokintaa (omavaraisuus, siirtymäajan rehun käyttö)
- Riskiperusteinen valvonta

Ryhmän kantoja yksittäisiin säädöksiin ja niiden muuttamiseen

- Tulisiko lääkintäkertojen enimmäismäärä poistaa? Ryhmä: Ei
- Varoaika 48 h allopaattisille lääkkeille, joilla ei ole varoaikaa. Ryhmä: Varoaika tulisi poistaa myös luomusäädöksistä.
- Ulkotarhojen kattaminen: Ryhmä: täyskattaminen tulisi olla mahdollista. Perusteet: kesällä laitumella, tarhausaikana aurinko tulee Suomessa jo viistosti, joten katos ei estä auringon valoa, kattaus estää sadeveden ja siten ravinnehuuhtoumat ympäristöön, kattaus takaa kuivan, hyvän alustan eläimille parantaa eläinten hyvinvointia ja sorkkaterveyttä.
- Nupoutus: Ryhmä: pitäisi edelleen olla luvalla sallittavaa eläinlääkärin toimenpiteenä. Riittääkö maininta eläintenhoitosuunnitelmassa?
- Eläinten siirtymäaika, Ryhmä: aiheuttaa paljon laskemista (erityisesti $\frac{3}{4}$ osaa elämästä), mutta tämän kanssa voidaan elää.
- Rehun omavaraisuuden nosto. Ryhmä: jos omavaraisuutta korotetaan naudoille tulisi sallia hankinta myös oman alueen rehualan toimijalta!

Muut asiat

D-vitamiointi

- MMM:ssä laadittu katsaus D-vitamioinnin tilanteesta.
- Asiaa käsitellään luomun alajaostossa 30.10., joten ryhmän jäsenten näkemyksiä toivotaan sitä ennen.

Seleeni

- Rehujen orgaanisen seleenin salliminen etenee mutta hitaasti. Asiantuntijaryhmä on luvannut raporttinsa vuoden loppuun mennessä.
- Ryhmässä keskusteltiin mahdollisuudesta käyttää seleeniä lääkkeenä. Asiaa on edelleen tarpeen selvittää.

Seuraava palaveri 18.11. klo 10.30 13.00 Ässäkeskus